

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти,
вчитель біології та основ здоров'я**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Рівненського державного гуманітарного університету**

Голова вченої ради
**(проф. Постоловський Р.М./
(протокол № 5 від «06» травня 2019 р.)**

Освітня програма вводиться в дію з 1 березня 2019 р.
Ректор /проф. Постоловський Р.М./
(наказ № 07-01-07 від «06» травня 2019 р.)

Рівне 2019р.

**Лист-погодження
освітньо-професійної програми**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я

ВНЕСЕНО:

Розробники програми:

1. Виговський І.В., к.с-г. н., доцент
2. Грицай Н. Б., д. пед. н., професор
3. Трохимчук І. М., к. пед. н., доцент

ВНЕСЕНО

Кафедрою біології, онкології та медичної фізіології

Протокол № 11 від «4» грудня 2018 р.

ПОГОДЖЕНО

Вченого радою психолого-природничого факультету

Протокол № 10 від «26» грудня 2018 р.

©РДГУ, 2019

1. Профіль програми бакалавра зі спеціальністі 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра. Одиничний. 180 кредитів ЄКТС / 2 роки 10 місяців
Акредитуюча організація	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти Кваліфікація: бакалавр середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я людини
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	У програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно Закону України «Про вищу освіту» № 1556-ВІІ від 01.07.2014 р., «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених наказом МОН України від 01.06.2016 р. № 600
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kbmf-rshu.org.ua/
2 – Мета освітньої програми	
	Формування у здобувачів вищої освіти здатностей досліджувати та оцінювати стан біологічних систем різного рівня організації, інтерпретувати та використовувати результати біологічних досліджень; розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітньо-виховного процесу, зумовлені закономірностями та особливостями сучасної теорії та методики навчання біології, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	Об'єктом вивчення є освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметною

спеціальність)	спеціалізацією). Цілі навчання – застосування набутих компетентностей у професійній діяльності з урахуванням сучасних тенденцій розвитку біологічної освіти і науки. Теоретичний зміст предметної області включає поняття, концепції та закономірності основних напрямів біологічної науки та освіти.
Орієнтація освітньої програми	Професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі біології, спрямована на формування фахівця з сучасним світоглядом і мисленням, здатного здійснювати компетентнісне навчання біології у навчальних закладах різних типів. <i>Ключові слова:</i> методика навчання біології, біологічні системи, біологічна освіта, навчальний процес, організм, анатомія та фізіологія, еволюція, форми та методи навчання, валеологія, методика навчання основ здоров'я.
Особливості та відмінності	Обов'язковий семестр міжнародної мобільності реалізується шляхом викладання окремих навчальних дисциплін іноземною мовою.

4 – Працевлаштування випускників освітньої програми та продовження освіти

Професійні права	Професійна діяльність галузі біологічних досліджень 2211.2 Біолог 3340 Лаборант (освіта) 3211 Лаборант (біологічні дослідження) 2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми
Продовження освіти (академічні права)	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Студентоцентроване, компетентнісне, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, індивідуально-творчий та системний підходи. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота на основі підручників та конспектів, проведення дослідів і спостережень, консультації із викладачами, підготовка бакалаврської роботи (за рекомендацією керівника освітньої програми).
Оцінювання	Поточне опитування, модульний тестовий контроль, презентація проектно-дослідних робіт, портфоліо, есе, курсові роботи, звіти з практики, тестування.

	<p>Підсумковий контроль – екзамен/залік. Підсумкова атестація – комплексний фаховий екзамен або захист випускної кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність вирішувати завдання в галузі біологічних наук, біологічної освіти і на межі предметних галузей, що передбачає застосування теорій та методів природничих наук, методики навчання біології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Знання та розуміння предметної області (біології та основ здоров'я) та області професійної діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність до використання інформаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою за спеціальністю.</p> <p>ЗК6. Здатність до навчання і самовдосконалення упродовж життя.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.</p> <p>ЗК10. Визнання морально-етичних аспектів професійної діяльності і необхідності інтелектуальної чесності, а також здатність забезпечити безпеку життедіяльності та біобезпеку.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність оперувати базовими теоретичними та методологічними знаннями в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.</p> <p>СК2. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної біології.</p> <p>СК3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей для дослідження різних рівнів організації живих організмів, біологічних явищ і процесів.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів, прийомів і засобів у польових і лабораторних умовах та звітувати</p>

про результати.

СК5. Здатність застосовувати знання основних біологічних законів, теорій та концепцій для розв'язання конкретних біологічних завдань.

СК6. Вміння ведення дискусії та спілкування в галузі біологічних наук та охорони здоров'я.

СК7. Розуміння необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколошнього середовища та раціонального природокористування.

СК8. Демонстрування знання будови, функцій та процесів життєдіяльності організмів, систематики, методів виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот упродовж онто- та філогенезу.

СК9. Розуміння молекулярних механізмів збереження та реалізації генетичної інформації в організмів.

СК10. Здатність до визначення та аналізу результатів взаємодії живих організмів різних рівнів організації, їхньої ролі у біосферних процесах та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколошнього середовища.

СК11. Здатність розуміти основи гомеостазу організму, клітинні та молекулярні механізми реалізації цих реакцій, їх регуляцію та генетичний контроль.

СК12. Здатність застосовувати сучасні методи та технології навчання, зокрема й інформаційні, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу.

СК13. Здатність розуміти й пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

СК14. Здатність безпечно провести дослідження в лабораторії та природних умовах.

СК15. Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання для планування та організації навчально-виховного процесу при вивчені біології та основ здоров'я.

СК16. Здатність застосовувати набуті знання з предметної галузі для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки з фізикою, біологією, географією, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство».

СК17 Здатність розкривати сутність здорового способу життя й застосовувати базові знання для обрання

	<p>ефективних шляхів і способів збереження, змінення та відновлення здоров'я людини.</p> <p>СК18. Здатність застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини.</p> <p>СК 19. Здатність розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі закладів середньої освіти.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати (ПР)	<p>1. Вільно <i>володіти</i> українською мовою та однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності, спілкування з колегами та цільовою аудиторією та використання у професійній діяльності.</p> <p>2. <i>Застосовувати</i> теорії та закони математики, фізики, хімії для вирішення завдань сучасної біології та охорони здоров'я.</p> <p>3. <i>Розуміти</i> основні терміни, концепції, принципи, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p>4. <i>Застосовувати</i> знання положень біоетики і принципу подвійного використання результатів для створення безпечних умов праці.</p> <p>5. <i>Демонструвати</i> знання систематики, методів виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот.</p> <p>6. <i>Характеризувати</i> структурну організацію, властивості та шляхи перетворень біоорганічних сполук, принципів оцінки їх властивостей.</p> <p>7. <i>Описувати</i> будову живих організмів, їх фундаментальні біологічні процеси.</p> <p>8. <i>Демонструвати</i> знання про спадковість і мінливість, молекулярні механізми збереження та реалізації генетичної інформації в різних організмів, шляхи та способи отримання і використання організмів, у т. ч. зі зміненим геномом чи зміненою регуляцією метаболічних процесів.</p> <p>9. <i>Визначати</i> закономірності взаємодії живих організмів клітинної та неклітинної форм життя між собою, впливу різних чинників на живі організми та їхньої ролі у процесах трансформації речовин і енергії в біосфері, <i>аналізувати</i> форми взаємовідносин між макро- та мікроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.</p> <p>10. <i>Демонструвати</i> знання про будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми</p>
----------------------------------	--

	<p>імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.</p> <p>11. <i>Аналізувати</i> дані біологічної науки для розуміння ролі еволюційної ідеї органічного світу.</p> <p>12. <i>Демонструвати</i> знання і розуміння основ загальної екології, принципів оптимального природокористування й охорони природи.</p> <p>13. <i>Застосовувати</i> у професійній діяльності методи визначення кількісних та функціональних характеристик живих організмів на різних рівнях організації та надорганізмових систем.</p> <p>14. <i>Демонструвати</i> знання методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.</p> <p>15. <i>Характеризувати</i> будову організмів як біологічних систем та рівні організації живих систем, різноманітності організмів, основних їх властивостей, внутрішніх та зовнішніх зв'язків систем; механізмів взаємодії у біогеоценозах.</p> <p>16. Орієнтуватися у сучасному освітньому просторі, <i>аналізувати</i> передовий педагогічний досвід та <i>впроваджувати</i> у своїй педагогічній діяльності.</p> <p>17. Проектувати урочну, позаурочну та позакласну навчально-виховну діяльність з біології з наступним застосуванням та аналізом; діагностувати та контролювати навчальні досягнення учнів з біології.</p> <p>18. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і застосовувати їх у навчальному процесі з біології.</p> <p>19. Планувати та організовувати польові та лабораторні дослідження з подальшим системних аналізом отриманих результатів.</p> <p>20. Знати основні принципи збереження й зміцнення здоров'я, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя.</p> <p>21. Формувати в учнів основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки з фізигою, хімією, географією, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в середній школі.</p> <p>22. Самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні</p>
--	---

	<p>компетентності.</p> <p>23. Уміти зрозуміло і недвозначно донести власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>24. Застосовувати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує врахування нових підходів та прогнозування.</p> <p>25. Ефективно взаємодіяти одноосібно, у складі команди, в мультидисциплінарному оточенні, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>26. Визначати вплив способу життя на функціонування організму та на стан здоров'я в цілому.</p>
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Якісний показник професорсько-викладацького складу випускової кафедри становить 75%.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки, та науково-дослідної роботи студентів. Обладнаний комп’ютерний клас. Функціонують зоологічний музей, наукові лабораторії.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу. Навчальний процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та навчальними посібниками.

9 – Академічна мобільність

(регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та закладами вищої освіти й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними закладами вищої освіти
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код дисципліни	Семestr	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, дипломна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти				
OK01	3	Історія України	3	Екзамен
OK02	3	Українська мова (за проф.спрямуванням)	3	Екзамен
OK03	5	Філософія	3	Екзамен
OK04	1	Біофізика	3	Залік
OK05	3	Біохімія	4	Екзамен
OK06	1	Хімія неорганічна	3	Екзамен
OK07	2	Хімія органічна	3	Залік
OK08	3	Хімія аналітична	3	Залік
OK09	2	Екологія	3	Екзамен
OK10	2	Біогеографія	4,0	Залік
OK11	2	Грунтознавство	3,0	Залік
OK12	1	Цитологія, гістологія з основами ембріології	6,5	Екзамен
OK13	4	Мікробіологія і вірусологія	5,0	Екзамен
OK14	5	Методика навчання біології та основ здоров'я	8,0	Екзамен
OK15	1,3,3	Психологія	7,0	Екзамен/ Залік
OK16	3,4	Педагогіка	5,0	Залік/Екзамен
OK17	6	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці	3,0	Екзамен
OK18	1,2	Ботаніка	7,0	Залік/Екзамен
OK19	1,2	Зоологія	7,5	Залік/Екзамен
OK20	1	Анатомія людини	4,0	Екзамен
OK21	4	Фізіологія людини і тварин	7,0	Екзамен
OK22	5	Вікова фізіологія і валеологія	3,0	Залік
OK23	6	Імунологія	3,0	Залік
OK24	5	Генетика з основами селекції	5,0	Екзамен
OK25	6	Фізіологія рослин	5,0	Екзамен
OK26	2	Навчальна практика	6,0	Залік
OK27	4	Педагогічна (пропедевтична) практика	3,0	Залік
OK28	6	Виробнича практика	9,0	Залік
OK29	4,5	Курсова робота	2,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			131	
Вибіркові компоненти				
BK01	2	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	4	Екзамен
BK02	2	Латинська мова	4	Екзамен
BK03	1	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
BK04	1	Методика застосування комп'ютерної техніки при вивченні біології	3	Залік
BK05	3	Дендрологія	4	Екзамен
BK06	3	Ботанічне ресурсознавство	4	Екзамен
BK07	6	Еволюційна морфологія	3,5	Екзамен
BK08	6	Еволюційна біологія	3,5	Екзамен
BK09	4	Лікарські рослини з основами фітонцитодології	3,5	Залік
BK10	4	Основи геоботаніки	3,5	Залік

BK11	4	Iхтіологія	3	Екзамен
BK12	4	Промислові тварини	3	Екзамен
BK13	5	Спадкові хвороби людини	3	Екзамен
BK14	5	Популяційна генетика	3	Екзамен
BK15	5	Гідробіологія	3,5	Залік
BK16	5	Основи аквакультури	3,5	Залік
BK17	6	Основи ентомології	3	Залік
BK18	6	Лісова ентомологія	3	Залік
BK19	4	Молекулярна біологія	3	Залік
BK20	4	Молекулярні основи спадковості і мінливості	3	Залік
BK21	4	Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження	3,5	Залік
BK22	4	Сучасні методи та технології здоров'язбереження в закладах освіти	3,5	Залік
BK23	6	Паразитологія	3	Екзамен
BK24	6	Регуляторні механізми міжтваринних стосунків	3	Екзамен
BK25	5	Здоров'язбережувальні технології	3	Залік
BK26	5	Позакласна і позашкільна освіта з біології та основ здоров'я	3	Залік
BK27	6	Великий практикум із зоології	3	Залік
BK28	6	Великий практикум із ботаніки	3	Залік
BK29	6	Великий практикум з фізіології людини і тварин	3	Залік
BK30	5	Методика виховної роботи в ЛОТ	3	Залік
BK31	5	Методика проведення екскурсій з біології	3	Залік
BK32	5	Методика шкільного експерименту	3	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		49		
Загальний обсяг освітньої програми		180		

2.2. Структурно-логічна схема ОП (додаток А)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньої програми. На атестацію студентів виносиється система програмних результатів навчання, що визначена в освітній програмі підготовки фахівця. Форма атестації: захист дипломної роботи бакалавра або комплексний іспит з фаху.

Голова ЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією ректора Рівненського державного гуманітарного університету з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників з відповідної галузі. До складу комісії входять викладачі випускової та профільних кафедр, провідні фахівці навчальних закладів, наукових установ. До складу ЕК можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затверженого вченовою радою Рівненського державного гуманітарного університету. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором.

Комплексний іспит з фаху передбачає оцінювання рівня професійної компетентності, перевірку методологічних та теоретичних принципів, проблем і

положень навчальних дисциплін, а також вміння їх використовувати в аналізі біологічних систем різного рівня організації і професійній діяльності.

Бакалаври повинні знати основні ознаки живого та загальні закономірності розвитку органічного світу, вміти характеризувати основні таксономічні групи живих організмів, пояснювати життєві процеси, що відбуваються в живих організмах, аналізувати і пояснювати функціональні характеристики біологічних систем, обґрунтовувати їхню різноманітність, а також мати знання про сучасні методи та технології навчання біології.

Під час складання комплексного іспиту з фаху студент повинен самостійно, логічно й послідовно висловлювати свої наукові переконання, здійснювати самоконтроль та критично оцінювати власні знання і навички.

Комплексний державний іспит за фахом за умов всеобщого аналізу його результатів дає змогу найбільш вичерпно з'ясувати позитивний досвід та недоліки в організації, змісті й методиці викладання фахових дисциплін, а також самостійної роботи студентів.

Все це дає можливість визначити конкретні заходи щодо удосконалення викладання фахових дисциплін, накреслити шляхи поліпшення взаємозв'язку та послідовності у їх викладанні.

Дипломна робота передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань. Перелік тем дипломних робіт зі спеціальності визначаються випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика дипломних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітнього рівня. Перелік тем затверджується наказом ректора до початку навчального року. Студенти мають право запропонувати на розгляд власну тему дипломної роботи.

Завдання на дипломну роботу має відображати усі виробничі функції та типові задачі діяльності фахівця і має бути своєчасно доведене до студента.

Керівниками дипломних робіт можуть бути професори, доценти, старші викладачі випускової кафедри, а також провідні фахівці виробничої сфери відповідної галузі.

Дипломна робота повинна бути перевірена на plagiat.

Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	СК 16	СК 17	СК 18	СК 19
OK 01					•																							
OK 02			•			•																	•					
OK 03	•					•																		•				
OK 04		•					•				•	•																•
OK 05		•					•	•			•	•															•	
OK 06		•					•	•			•	•															•	
OK 07		•					•	•			•	•															•	
OK 08		•					•	•			•	•															•	
OK 09							•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•				•				•	
OK 10							•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 11		•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 12	•						•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 13	•						•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 14	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	
OK 15	•						•	•			•												•					
OK 16	•	•					•	•			•																	•
OK 17							•																					•
OK 18	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 19	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 20	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 21	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 22	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	•	•
OK 23	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 24	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 25	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•								•	
OK 26		•					•										•										•	
OK 27		•					•	•	•																			•
OK 28		•					•	•	•										•									•
OK 29		•					•	•	•								•		•									
BK 01	•				•	•												•		•								
BK 02	•				•	•												•		•								
BK 03			•				•		•								•					•					•	
BK 04	•		•				•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•				•			•		
BK 05	•	•					•				•						•		•		•	•				•		

BK 06	•	•			•	•			•											•		
BK 07	•				•	•			•		•	•	•	•						•		
BK 08	•				•	•			•		•	•	•	•						•		
BK 09	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
BK 10	•				•	•			•		•	•	•	•	•					•		
BK 11	•				•	•			•		•	•	•	•	•	•				•		
BK 12	•				•	•			•		•	•	•							•		
BK 13	•				•	•			•		•	•	•	•	•	•				•		
BK 14	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•	•				•		
BK 15	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•					•		
BK 16	•				•	•			•		•	•	•							•		
BK 17	•				•	•			•		•	•	•	•	•	•				•		
BK 18	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
BK 19	•	•			•	•			•		•	•	•							•		
BK 20	•				•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
BK 21	•	•			•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
BK 22	•	•			•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
BK 23	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
BK 24	•				•	•			•		•	•	•							•		
BK 25	•	•			•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
BK 26	•				•		•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
BK 27	•	•			•		•		•		•				•					•		
BK 28	•	•			•		•		•		•		•			•				•		
BK 29	•	•			•		•		•		•		•			•				•		
BK 30		•			•		•		•		•		•							•	•	•
BK 31	•	•			•		•		•		•		•							•	•	•
BK 32	•	•			•		•		•		•		•							•	•	•

OK_j – номер обов'язкової компоненти освітньої програми;

ВБ_j – номер вибіркової компоненти освітньої програми;

ЗК_i – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми;

СК_i – номер компетентності в списку спеціальних компетентностей профілю програми

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ПРН01	ПРН02	ПРН03	ПРН04	ПРН05	ПРН06	ПРН07	ПРН08	ПРН09	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	ПРН22	ПРН23	ПРН24	ПРН25	ПРН26
OK 01	•																									
OK 02	•																									
OK 03	•																									
OK 04		•																								
OK 05		•				•																				
OK 06		•																								
OK 07		•																								
OK 08		•																								
OK 09			•					•			•			•												
OK 10			•							•																
OK 11			•						•																	
OK 12			•																							
OK 13			•		•		•		•																	
OK 14			•															•	•	•	•					
OK 15																		•								
OK 16																		•								
OK 17				•																						
OK 18			•		•		•		•								•	•								
OK 19			•		•		•		•								•	•								
OK 20			•																							
OK 21			•							•																
OK 22			•																	•		•	•	•	•	
OK 23			•							•																
OK 24			•					•																		
OK 25			•																							
OK 26					•												•			•			•	•	•	
OK 27																										
OK 28																										
OK 29																										
BK 01																							•	•	•	•
BK 02																							•	•	•	•
BK 03					•																		•	•	•	•
BK 04					•														•				•	•	•	•
BK 05					•		•		•								•						•	•	•	•
BK 06					•		•		•														•	•	•	•

BK 07			•						•									•	•		•
BK 08			•						•									•	•		•
BK 09			•		•	•												•	•		•
BK 10			•			•												•	•		•
BK 11			•		•	•											•		•		•
BK 12			•		•	•											•		•		•
BK 13			•															•	•		•
BK 14			•															•	•		•
BK 15			•		•	•											•		•		•
BK 16			•			•											•		•		•
BK 17			•		•	•											•		•		•
BK 18			•		•	•											•		•		•
BK 19			•			•	•											•	•		•
BK 20			•			•	•											•	•		•
BK 21			•															•	•	•	•
BK 22			•														•		•	•	•
BK 23			•		•	•												•	•		•
BK 24			•				•											•	•		•
BK 25			•															•	•	•	•
BK 26				•	•												•	•			•
BK 27				•	•												•		•		•
BK 28				•	•												•		•		•
BK 29				•	•												•		•		•
BK 30																	•		•		•
BK 31																	•	•			•
BK 32																	•	•			•

● – програмний результат, який досягається;

OK_j – номер обов'язкової компоненти освітньої програми;

ВБ_j – номер вибіркової компоненти освітньої програми;

ПРН_i – порядковий номер у списку програмних результатів навчання у профілю програми.

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Додаток А

**2.2. Структурно-логічна схема ОП
2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми**

Семестр 1

OK04	Біофізика	OK06	Хімія неорганічна	OK12	Цитологія, гістологія з основами ембріології	OK15	Психологія	OK18	Ботаніка
OK19	Зоологія	OK20	Анатомія людини	BK01	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	BK02	Латинська мова	BK03	Інформаційно-комунікаційні технології
BK04	Методика застосування комп'ютерної техніки при вивченні біології								

Семестр 2

OK07	Хімія органічна	OK09	Екологія	OK10	Біогеографія	OK11	Грунтознавство	OK18	Ботаніка
OK19	Зоологія	OK26	Навчальна практика	BK01	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	BK02	Латинська мова		

Семестр 3

OK01	Історія України	OK02	Українська мова (за проф.спрямуванням)	OK05	Біохімія	OK08	Хімія аналітична	OK15	Психологія
OK16	Педагогіка	OK21	Фізіологія людини і тварин	BK05	Дендрологія	BK06	Ботанічне ресурсознавство		

Семестр 4

OK13	Мікробіологія і вірусологія	OK16	Педагогіка	OK21	Фізіологія людини і тварин	OK27	Педагогічна (пропедевтична) практика	OK29	Курсова
BK09	Лікарські рослини з основами фітонцидології	BK10	Основи геоботаніки	BK11	Iхтіологія	BK12	Промислові тварини	BK19	Молекулярна біологія
	OK18, OK09		OK18, OK09		OK09, OK19		OK09, OK19		OK07, OK12
BK20	Молекулярні основи спадковості і мінливості	BK21	Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження	BK22	Сучасні методи та технології здоров'язбереження в закладах освіти				
	OK07, OK12		OK21		OK21				

Семестр 5

OK03	Філософія	OK14	Методика навчання біології та основ здоров'я OK15, OK16	OK22	Вікова фізіологія і валеологія OK21	OK23	Імунологія OK21	OK24	Генетика з основами селекції OK09, OK12,OK18, OK19
BK13	Спадкові хвороби людини OK19, OK21,OK24	BK14	Популяційна генетика OK09,OK18, OK19, OK21,OK24	BK15	Гідробіологія OK09, OK18, OK19	BK16	Основи аквакультури OK09, OK19	BK25	Здоров'язбережувальні технології OK09, OK21
BK20	Позакласна і позашкільна освіта з біології та основ здоров'я OK14, OK15, OK16	BK21	Методика виховної роботи в ЛОТ OK14, OK15, OK16	BK15	Методика проведення екскурсій з біології OK14, OK15, OK16	BK16	Методика шкільного експерименту OK15, OK16		

Семестр 6

OK17	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці	BK07	Еволюційна морфологія OK19, OK09,OK21	BK08	Еволюціона біологія OK18, OK19, OK09,OK21	BK17	Основи ентомології OK19, OK09,OK21	BK18	Лісова ентомологія OK19, OK09,OK21, BK05
BK23	Паразитологія OK19	BK24	Регуляторні механізми між тваринних стосунків OK09, OK19,OK21	BK27	Великий практикум із зоології OK09, OK10, OK19,OK21	BK28	Великий практикум з ботаніки OK09, OK10, OK189,OK25	BK29	Великий практикум з фізіології людини і тварин OK09, OK10, OK19,OK21,OK23